

Det kan jo da ikke nægtes, at det er noget besynderligt, at Ordføreren for det Parti, som var ivrigst for i Borgfredens Navn og med Ønske om Bevarelsen af Samarbejdet mellem de politiske Partier at kræve militære Foranstaltninger under Krigen og modsætte sig Indskrænkninger, nu bagefter benytter dette som en Art Angrebsmiddel overfor dem, som den Gang erklærede sig villige til af Hensyn til Samarbejdet mellem Partierne at tage Hensyn til adskillige af de Ønsker, som fremkom ogsaa fra den Side. Man kunde maaske have forudset, at noget saadant skulde ske, og jeg var ikke helt blind for, at denne Mulighed forelaa. Jeg tilstaar, at den ikke har paavirket mig stærkt, og ganske uden Hensyn til den Agitation, som bagefter maatte blive drevet, har jeg i den Periode fulgt den Politik, som jeg maatte anse for den nyttigste og heldigste til Varetagelse af Landets Interesser.

Det ærede Medlem, der talte som Ordfører for det konservative Folkeparti (Piper), hævdede saa, at denne Ordning foregriber Fremtidsordningen. Jeg har allerede sagt, at dette er ikke tænkeligt, og baade i det andet Ting og i dette Ting har man fra Partiet Venstres Side, naar man sluttede sig til Forslaget, understreget dette, at man ikke betragtede det som en Foregriber af Fremtidens Ordning. Jeg synes heller ikke, at det af det ærede Medlem fremførte giver noget Grundlag for, at Forslaget skulde være en Foregriber af Fremtidens Ordning. Det ærede Medlem udtalte, at da ingen kunde tænkes at ville fastholde Fæstningen efter 1922, maatte den dog fjernes. Men dette maa vel betyde, at det ærede Medlem, der byggede paa sin Viden om, hvor langt Skyts kunde skyde, er klar over, at denne Fæstning ikke kan indgaa som Led i Danmarks Militærordning. Naar det er Tilfældet, kan dens Nedlæggelse nu paa ingen mulig Maade foregribe noget. Med Hensyn til selve Fæstningsartilleriet og Muligheden for fremtidig at tilvejebringe dette sværere Skyts, som det ærede Medlem lagde saa megen Vægt paa, tvivler jeg paa, at vi faar en Militærordning, der kommer til at omfatte mere Artilleri end det, vi har nu som Feltartilleri. Man kan ændre det, men mere tvivler jeg paa, at man vil faa. Men selv om det ærede Medlem regner med, at vi skulde faa et Feltartilleri, der omfattede mere, foregriber dette Spørgsmaals Afgørelse heller ikke ved dette. At de 500—600 Mand, som er knyttede til Landbefæstningen, nu forsvinder, er i den Henseende paa ingen Maade af Betydning.

Man kommer derved ikke bort fra de Muligheder, som i øvrigt findes, mere end man gør det ved den bestaaende Ordning. Det ærede Medlem tænkte sig dette Skyts anvendt som mobile Batterier og angav, hvor mange saadanne Batterier der kunde opstilles med Skytset. Men det ærede Medlem maa være klar over, at dette kan ikke ske med Artilleriregimentet, som er opøvet og er anvendt til dette Skyts' Betjening i de Fæstningsværker, hvor det findes, og ikke som Feltartilleriet ellers er knyttet til bevægelige Hærstyrker.

Det ærede Medlem vendte sig imidlertid derfra til nogle Bemærkninger af mere almindelig Karakter, og det ærede Medlem sagde, at før vi kom til en Ordning af vort Militærvæsen, maatte man i Militærkommissionen først og fremmest klare sig, om vi i Danmark skulde have et effektivt eller et ikke effektivt Forsvar. Maa jeg overfor dette sige, at det er min Overbevisning, som jeg mange Gange tidligere har hævdet, at Danmark ikke kan skabe, hvad man plejer at betegne med Ordene et „effektivt Forsvar“. Derved maatte man vel tænke paa et Militærvæsen, der var i Stand til i alt Fald i nogen Tid at udholde og modstaa et Angreb, som fremførtes med Styrke. Men et saadant Militærvæsen har Danmark ikke haft i den nyere Tid, og et saadant Militærvæsen kan Danmark ikke faa, hvis der overhovedet i de omliggende Lande atter skulde udvikles et stærkt Militærvæsen. Om Ordningen af 1909, om hvilken man tidt og ofte har sagt overfor os, at den skabte et effektivt Militærvæsen, medens den af os forfægtede Ordning ikke skabte noget af Værdi, gælder det, at den var saa langt fra at være noget effektivt Forsvar for Danmark, som noget kunde være. Da vi stod ved Krigen Begyndelse i August 1914, maatte vi være paa det rene med, at i Løbet af faa Timer kunde fremmede Skibe skille de danske Provinser ad, saaledes at enhver Forbindelse mellem dem var afbrudt. Vi vidste, at store Landsdele laa uden nogen Art af Militær, og andre Landsdele var saaledes stillede, at deres Militærstyrke ikke paa nogen Maade kunde yde anden Modstand end et rent Grænsepoliti af samme Karakter som det, vi for vort Vedkommende havde ønsket. Det eneste Sted, hvor man efter Militærordningen af 1909 havde prøvet paa at skabe noget, man ansaa for en Art effektivt Forsvar, nemlig i København, var Tilstanden denne, at fremmede Skibe kunde lægge sig i saadan Afstand fra